

OPENBARE VERGADERING

D.D. 27 juni 2017

Ontwikkelingsplan 2017 – 2021/Begroting

DEEL 7

De heer **Gonsalves (PALU)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Het lid heeft zijn mening gegeven, op een gegeven moment emotioneel, maar dat wat mij aandacht had, is wat hij zei dat jongeren thans niet bereid zijn om in de landbouw te gaan. Ik ben volkomen eens met hem, vandaar dat ik de regering vraag om meer aandacht te besteden aan de agrarische sector. Het leek wel een eentonig liedje van mij te zijn om te pleiten voor de tuinbouw totdat de regering bereidwilligheid heeft getoond omtrent dit onderdeel binnen het onderwijssysteem, want zowel de minister van Onderwijs als de minister van LVV heeft gunstig hierover gesproken. Ik hoop dat het een onderdeel wordt en geen pilot, want gelooft u mij heel wat organisaties – niet dat ze mij gecompimenteerd hebben maar ze - hebben ook gunstig hierover gesproken. Dat ze ook bereid zullen zijn om - daar waar de overheid niet kan helpen, ik zeg maar wat met handschoenen en gereedschappen –de jongeren te helpen. Ik hoop dat dit meegenomen wordt. U weet zelf dat leden van uw college die het binnenland vertegenwoordigen ook hun misnoegen hierover hebben uitgesproken of dat zij bereid zijn te horen dat ook in het binnenland dit onderdeel uitgeoefend zal worden. Vandaar dat ik blij ben. Hopende dat dit met de papelepel meegenomen zal worden door de jongeren en dat wij thans toch wel het rendement hiervan zullen zien.

De heer **Snip (NDP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Ik zal niet meer praten over de sportvelden. De fractievoorzitter heeft dat al gedaan, zo ook het opstarten van het ministerie Sport en Jeugdzaken, maar wat ik eigenlijk wil toevoegen, is dus dat deze velden niet alleen door jongeren gebruikt worden in de middaguren, maar scholen maken ook gebruik van die velden. Dus ik wil dat ook even aangeven. Verder wil ik dit zeggen. Een aantal maanden terug – ik zal geen naam noemen – had één van de topsporters die vandaag goud gewonnen heeft een beroep gedaan op het parlement om zijn misnoegen te uiten. Ondergetekende heeft hem angehoord en heeft hem in contact gebracht met de minister. Het is gebleken dat dat een hele motivatie is geweest voor die topsporter om vandaag de dag goud binnen te brengen voor het land. Dus het gaat erom dat er soms dingen gebeuren tussendoor, maar men weet het niet, maar de ministers zijn bezig. Als laatst wil ik aangeven dat als zaken niet goed gaan wij kunnen helpen. Komt u kijken in Nickerie. Een volleybalveld, een mini voetbalveld en daarna wordt er een deel afgesloten zodat de mensen veilig kunnen lopen, fietsen en rennen. Dus het kan. We moeten niet wachten, maar we moeten proberen te kijken welke omstandigheid wij kunnen brengen in ons district, in onze omgeving om problemen op te lossen, want al doe ik het, het gaat onvolmaakt zijn, al doet een fractieleider het, het gaat onvolmaakt zijn. Wie dan ook het doet het zal onvolmaakt zijn.

De heer **Tarnadi (NDP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Over topsport gesproken en de nodige accommodaties daaromtrent wil ik de regering aanmoedigen om het decentralisatiebeleid dat landelijk mogelijkheden biedt aan jongeren en sporters voort te zetten. Ik wil u wederom in herinnering brengen, zoals dat is aangegeven door de fractieleider aan deze kant, de mini kunstgrasvelden die zijn aangelegd en die behoorlijk voorzien in de vrijetijdsbesteding in de diverse buurten en districten. Met de opkomende talenten in het bijzonder bij de atletieksport zal zeker in overweging genomen worden om mini atletiek banen landelijk a la die van Zorg en Hoop neer te zetten. Verder wens ik te vernemen van de minister van Sport en Jeugdzaken wat de status is van het Surinaams – Cubaans sport deskundigheid project dat mijn inziens positieve vruchten heeft afgeworpen. Ik wil u dan ook in herinnering brengen de goudenmedaille behaald de vorige maand door de Coroniaanse atleet Miquel Shepperd op de 400m sprint in Guyana. Tot slot vraag ik de geachte spreker of hij zijn zegen zal geven als de regering geld leent in de huidige ongunstige economische situatie om de faciliteiten die nooit eerder zijn neergezet nu neer te zetten.

De heer **Kalloe (VHP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Als er in de droge tijd geen maatregelen zijn getroffen om de loosleidingen op te halen dan krijgt u deze situatie. Het lid heeft gelijk. Momenteel – ik zie de minister van Openbare Werken en Verkeer en LVV niet hier – zijn er in Nickerie verschillende gebieden die aan het verzuipen. Wij hebben gezien dat de lekbetugelingsdam al zeker een week kilometers overstroomt. Openbare Werken en LVV zijn bezig geweest met machines, maar omdat de loosleidingen niet op tijd schoon zijn gemaakt loopt Labini nu onder water, Henar 2 loopt onder water. Southdrain is gedeeltelijk al onder water. Ik ben zelf geweest gister. Ik zou mijn betoog houden en dit alles aanhalen, maar ik zie dat de tijd... Nu loopt ook het westen onder, zeker dat deel van Clarapolder. Er zijn coupures en dammen opengegraven en ik ga u eerlijk zeggen er is geen enkel onderzoek geweest waar dat water naartoe zal stromen. Ik weet dat bepaalde gebieden nu onder water zijn waarvan zeker meer dan 500 hectare ingezaaid padie al vernietigd is. Dan moet u gaan kijken, er wordt zeker meer dan 18.000 hectare grond gezaaid aan de linkeroever van de Nickerie rivier. Ik zie dat er duizenden hectares straks onder water zullen lopen. Ik wil de regering vragen om zo snel als mogelijk te handelen. Mensen zijn bezig geweest. Ik geef dat toe. Openbare Werken/MCP is bezig geweest. Regionale Ontwikkeling en LVV, maar...

De heer **Doekhie (NDP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Terecht wat het geachte lid Kalloe naar voren brengt, maar laat mij u zeggen, het is niet een verhaal van nu. Ik heb het eerder al gesteld. Dat verhaal gaan wij weer horen komend jaar mei en zo gaan wij door, want wij dat horen al 50 jaar. Waar men geen rekening mee houdt, is dat het Gods werk is en iedereen hoe Suriname helt van zuid naar noord. Het water moet ergens naartoe. En het is vervelend voor de boeren, voor eenieder, maar we moeten ermee leren leven. De regering is bezig dag en nacht het te doen. Wat men verzuimt te zeggen, is dat in een bepaalde tijd men niet eens het vermogen had om de rijstsector te tillen boven de 12 duizend. Nu praten wij over 30 en 32 duizend. Hij zegt zelf 18 duizend aan de linkeroever et cetera. Laten wij God zijn werk laten doen. Laten wij doen wat wij moeten, want met ons allen zouden wij het samen niet kunnen doen. Zo is het eenmaal. Met betrekking tot de sportactiviteiten en accommodaties kan ik deels meegaan met de spreker want wanneer zaken niet goed zijn moeten ze in place gebracht worden. Echter moet de spreker

wel één ding weten dat hij de schuld nu niet moet schuiven naar de regering nu, omdat ik enkele vragen wil stellen. Hoe lang bestaat Sosis al? Al bijna zestig jaren. Moet die schutting door deze regering plotseling gemaakt worden? Wanneer is NIS gekomen? Heeft Front regering het gebracht? Wanneer is het ministerie van Sport en Jeugdzaken gekomen? Welke regering heeft het gebracht en welke regering had het weer vernietigd en kapotgemaakt? Het is nu weer gekomen. Wanneer is in dit land onder welke regering en periode de meeste medailles...

De heer **Sharman (VHP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! De spreker heeft een betoog gehouden over sport en dan kan ik het inderdaad deels mee eens zijn als het gaat om prestatiesport, maar laten wij zeker de schoolsport niet vergeten, omdat wij toch merken dat er heel veel lagere scholen zijn waar er niet eens een sportfaciliteit is. Zeker in regenweer zie je de kinderen netjes aangekleed in hun sportuniform in de klas zitten tekenen. In het kader van een gezonde bevolking zoals de spreker dat ook heeft aangehaald en het aankweken van een gezonde levensstijl denk ik zeker dat het toch belangrijk is, dat de scholen beschikken over schoolfaciliteiten, temeer daar wij weten dat bepaalde ziektes al jaar en dag doodsoorzaak nummer één zijn, waar wij een gezonde leefwijze en sport natuurlijk een onderdeel van zijn, moeten aanmoedigen. Dus in het kader van sport zou ik toch vragen niet alleen prestatiesport te bevorderen; dat moet, dat mag, daar heb ik geen moeite mee, maar die algemene sport in het bijzonder schoolsport moeten wij toch met alle mogelijke middelen kunnen bewerkstelligen, zodat wij een gezonde samenleving hebben.

De heer **Bee (A-C)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! We hebben inderdaad een aantal kunstgrasvelden in Suriname nu, maar ik heb toch een vraag. Hoe zit het met gebruik hiervan? Zijn er gezondheidsrisico's aan verbonden? De discussie met betrekking tot het gebruik van kunstgrasvelden is nu heel actueel in Nederland. Ik wil vragen aan de regering of er een onderzoek is geweest zodat we weten of er inderdaad gezondheidsrisico's aan zijn verbonden. De kwestie van het onder water lopen van gebieden waar men aan landbouw doet; dat is ook een geval in Marowijne. Wij willen weten of de regering de mensen tegemoet gaat komen. Is er een registratie geweest zodat wij weten hoe groot de schade is die men heeft geleden niet alleen in Coronie en andere districten, maar ook in Marowijne. De kwestie van de binnenlandse houtproducenten. Het is een zeer explosieve situatie en wij roepen de regering op om serieus aandacht hieraan te schenken, om dit probleem middels dialoog op te lossen. Er is een serieuze spanning, een spanningsveld dat gelijk moet worden opgelost. Het lid heeft ook aan het begin van zijn betoog het proces om te komen tot het uitvoeren van projecten aangekaart. En terecht! Heel veel ministers hebben in het verleden onze aandacht hiervoor gevraagd. Wanneer wij de begroting hier aannemen, is ze een wet. Waarom moet men weer alles gedetailleerd in de Raad van Ministers bespreken, daarna autorisatie? Kunnen wij niet het model van decentralisatie hanteren?

De **Voorzitter**: deze kwestie heeft de aandacht van het parlement natuurlijk en wij hebben voorstellen gedaan aan de regering die wij weer zullen doen.

De heer **Jogi (VHP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! Ik heb het betoog van de spreker gevolgd en inderdaad vraagt hij aandacht voor een aantal dingen, maar met name voor de landbouwsector de sport en het gebeuren in relatie met Nickerie en het ministerie van LVV en ik vraag aan de regering; s morgens werd medegedeeld dat de pers elk moment kan aanschuiven jammer genoeg is dat elk moment nog niet aangebroken, maar wij vragen de regering/president serieus nota te nemen van datgene wat hier aan de orde gesteld. Er is heel veel ruis op het ministerie van LVV. Ik zal in mijn spreekbeurt een concreet geval aankaarten, waarbij USD 400.000 van de ene dag op de ander dag is vervreemd. Ik zal die case behandelen hier. Er gaat heel veel mis op het ministerie van LVV en ik vraag de regering nogmaals om de minister van LVV onder een vergrootglas te plaatsen. Niet alleen het beleid, want in plaats van beleid te maken, probeert men daar geld te maken en dat is niet de bedoeling. En natuurlijk willen we informatie hebben van de regering over de veeteeltsector maar vooral over de pluimvee-sector. Wanneer wij praten met de minister van Handel en Industrie dan doet dat je goed wanneer de minister zegt van luister men is bezig te werken aan de verhoging van de invoerrechten op kip en kipdelen, maar wij vragen de regering om concreet aan te geven wanneer dat werkelijk een feit is en wanneer de producenten in de sector inderdaad een beter leven kunnen lijden, maar ook de gelegenheid krijgen om een bijdrage te leveren ter verhoging van de nationale productie van pluimvee.

De **Voorzitter**: ja, wij vragen de regering inderdaad want wij hebben in het verleden strijd geleverd hiervoor en wij zijn blij vandaag met de ondersteuning van lid Jogi.

Mevrouw **Nading (NDP)**, interrumperende: mevrouw de voorzitter! De spreker heeft gesproken over sportvelden in het achterland. Ik wil hem meegeven dat er afspraken zijn gemaakt met de minister van Sport en Jeugdzaken en binnenkort krijgt het achterland ook sportvelden. Ik vraag ook aandacht voor de scholen in het binnenland.

De heer **Belfort (A-C)**, vervolgende: mevrouw de voorzitter! Dat zijn een aantal vragen. Om te beginnen bij de heer Misiekaba. In feite wil ik niet veel zeggen ten aanzien van die minisportvelden. Kennelijk is het lid Misiekaba een voetballer dus hij heeft plezier met die mini voetbalvelden, maar sport is algemeen. We hebben voetballers, we hebben basketballers, we hebben beoefenaars van de moeder der sproten en dat is atletiek. We hebben karatekas, boedelsporters, ik ben een van ze en die hebben weinig ruimte. Als u eenzijdig bezig bent, gaat u zien dat die sporters dan op die velden zijn, maar de andere sporters zullen nog steeds op die hoeken hangen. Voer een algemeen beleid naar de jeugdigen toe dan gaat u zien dat zij minder op die hoeken gaan staan, want ze zeggen het allemaal. *'luku, mi wani pley pikin basket yere'* op een straat, een hoepel aan een paal en dan speelt men basketbal. Verkeer gaat daar langs of die bal gaat op een erf of honden rennen achter die jongens. Dat soort dingen hebben wij in Suriname. Als u bezig bent beleid te maken dan gaat u integraal dat ding gaat aanpakken.

Over die acties. Ja, ik refereer aan de politicoloog. Ik ga geen namen noemen. U weet precies wie ik bedoel, ene meneer HB en hij heeft gezegd, hij maakt dit voor het eerst mee. Niet ik heb gezegd. Zijn visie was in een van die dagbladen. Daar heb ik het uit gehaald. Hij zegt, hij maakt

het voor het eerst mee en om die dingen te torpederen, komt men met bedreigingen, barricadeert men hier het plein van het volk. Men zegt u moet vergunning aanvragen, je vraagt op tijd aan en men bespeelt de dc om te zeggen geen vergunning. Al dat soort van dingen. Wij kennen die dingen. Al dat soort foefjes. We kennen die dingen meneer Misiékaba. We kennen die dingen. We zijn toch in Suriname? We weten van elkaar wat u doet om alles te torpederen en ik verwijs nu naar de dagbladen. De vakbeweging heeft de draad weer opgepakt dan gaat u straks horen. Niet zomaar. U hebt toch dingen beloofd aan de mensen? We zouden toch in Dubai zijn? Waarom actie in Dubai. Voert men actie in Dubai? Waar is die gouvernement take die zou worden weggehaald. Ik breng u naar de realiteit. Misschien leeft u in de wolken, maar wij leven met de realiteit. Wij zouden het goed hebben. *Oli drape. Get ready Dubai.* Ik voer u naar die momenten. U weet nog toch toen daar zwaaide *hey, hey, mi mang yu sabi toch.* Realiteit. Actie van 696379 wat is daarna gebeurd.

Nu bent u aan het roer toch. U hebt nog voor vijf gevraagd en in die vijf pinaart het volk. Daarom is hij op straat. Uw aanhang is weg. Uw aanhang is toch weg. U weet het toch. U kunt die arena niet meer vullen. Nauwelijks 150 man daar. Waarover praat u. *Yu aanhang no de moro. Tra fasi no de,* weg met... *Yu sabi toch? Yu sab' fa toch? No, mi no abi den sani kapten. Mi no abi* hoge bloeddruk. *Tra fas' no de.* Weg met Vene *ben teki unu, now trafasi no de.* Weg met *yu* voorzitter. Weg met Bouta toch *dat' den man e bari* toch. Hij is niet gekomen toch. Een soundtruck is hij opgeklommen. *Mi srefi kon weri nanga den.*

De **Voorzitter**: kunt u de begroting bespreken.

De heer **Belfort (A-C)**, vervolgende: mevrouw de voorzitter! Ik geef antwoord op die vraag van hem. Voor de rest, zegt hij dat hij achter de sport staat. Is een goed ding. Ik weet dat hij voetballer is, maar ik heb ook gevoetbald. Wat ik heb gedaan en wat ik doe, doet u niet. Velen doen dat, de moeder der sporten. Ik moet over straat rennen. Als ik in mijn Dojo ga kunt u niet daar gaan. U kunt hooguit komen kijken, maar wanneer wij bezig zijn te sparren, kunt u niet mee doen. U gaat klappen krijgen. Dus ik praat over de andere sporten. Kijk naar de andere sporten. Wat kost het aan een gympie, een Spike. Weet u wat een Spike kost? Wanneer die sporters naar het buitenland moeten dan moeten ze overal met kleurkaarten rondlopen, gaan bedelen help me hier, help me daar. Is er beleid vanuit het minister van Sport en Jeugdzaken? Dat vraag ik namens de sporters. Hier praat iemand die topsport beoefend heeft. *Mi a no soso boto. Mi sabi* over *san mi e taki.* Wat kost een gympie? Hoe lang rent u op een gympie als u drie tot vier keer in de week moet rennen? Ongeveer drie maanden maar, dan is het uitgelopen. Al ziet het er nog goed uit. Vraag maar aan de artsen hier. Misschien weet u niet wat spoor hebben betekent: fasciitis plantaris. Ik praat over die dingen. Is er beleid vanuit het ministerie naar de sporters toe? Waar kunnen zij goedkoop aan goede sportschoen komen. U ondersteunt me wel.

Ten aanzien van het geachte lid Gangaram-Panday. Hij heeft ook zijn bezorgdheid geuit. Hij zit vaak in het stadion en wij weten als atleten dat daar het terrein ongeschikt is voor de atleten en dat heeft hij ook willen beamen. Laten wij kijken naar een terrein voor een atletiekaccommodatie. Dan gaat u zien dat er dagelijks zoveel mensen daar gaan zijn, met sportwinkels, met alles. U kunt geld verdienen daarmee, maar zoals het nu is dan heet het in wat voor land leven wij. Ik moet dagelijks over straat rennen dan moet ik oppassen dat ik niet

aangereden wordt of aangevallen wordt door agressieve honden. Dat is de prijs die je betaalt om atletiek te beoefenen. Ik ren en ik heb mijn eigen dojo waar ik ga. Gaat u kijken hoe de sporters gekleed gaan. Daarover praat ik.

De **Voorzitter**: Het is bijna zes uur en als dit het is wat wij nog te zeggen hebben, wil ik graag naar huis. Dus misschien kunt u afronden nu.

De heer **Belfort (A-C)**, vervolgende: mevrouw de voorzitter! Er zijn nog een aantal vragen. Ik moet afronden. Er zijn tig aantal vragen gesteld hier. U zegt ik moe tafronden dan ga ik de andere vragen dan maar onbeantwoord laten.

De **Voorzitter**: U mag uw vragen beantwoorden, maar of u elke ochtend rent en zo dat is hier niet ter sprake. Dus graag die vragen beantwoorden en dan kunnen wij naar huis.

De heer **Belfort (A-C)**, vervolgende: mevrouw de voorzitter! Het lid Kalloe ondersteunde mij met de situatie van de agrariërs en hij zegt het ook. Nu, zoveel mensen gaan hun aanplant verliezen. Wat is het beleid van het ministerie van LVV naar de agrariërs toe? We hebben de mensen gehad. Het lid Bee heeft het ook aangegeven. Eigenlijk overal in het land. We zijn per definitie een agrarisch land en slechts een handjevol zit nog in de agrarische sector. Laten wij de mensen koesteren. Waar moeten deze mensen hun verliezen halen. Hoe moeten zij weer opstarten. Het lid Tarnadi praat over decentralisatie. Dat is goed en hoe verder u van Paramaribo gaat hoe slechter het is gesteld met de accommodatie. Anderen hebben helemaal geen accommodatie. Gaat u kijken, Pondobasi die sporters daar, S.V. Marwina. Gaat u kijken onder welke omstandigheden zij hun sport moeten beoefenen, dan kunt u bijna huilen. Als u hart heeft voor de sport dan gaat u zien. Geen schoeisel, blootvoets, anderen glijden daar, verstuijing, fractuur. Ze glijden uit want ze hebben geen Spike.

Ook is er gesproken over de sporter Miquel Shepperd vanuit Coronie - we zijn blij met hem ook - waar de accommodatie slecht is. Ondanks dat, ziet u dat men landelijk wil sporten. Ik vraag aan de minister van Sport en Jeugdzaken om ernstig naar dit ding te kijken. Dat er decentralisatie komt op sport gebied.

Ook het lid Doekhie heeft gezegd ja, is geen verhaal van nu. God doet zijn werk. Er zijn vele landen die onder de zeespiegel leven en van de landbouw, van de agrarische sector tot verdienen zonder dat hun arealen onder water lopen. Waarom kan het hier niet geachte lid Doekhie. Dus u moet niet zeggen God doet zijn werk. God doet altijd zijn werk. Altijd. Dat wij hier zijn is ook Gods werk. Maar als die arealen onder water lopen, kunt u niet zeggen laat het zo is Gods werk. Het is nalatigheid van de overheid. Die ritsen zijn toch weggedragen daar. Zelf de begraafplaats is weggedragen. De hoogleraar heeft toch gewaarschuwd voor Braamspunt. We zijn toch in opstand gekomen. Ga kijken, men graaft nog steeds daar. Gaat u later zeggen het is Gods werk. De hoogleraar meneer Naipal vecht daar op Weg naar Zee en hij heeft gewaarschuwd voor die ritsen die daar worden uitgegraven nu te Braamspunt; dat gaat effect hebben later. U zegt neks *no fout*. Zand erover zegt de president om dan later te zeggen, is Gods werk. Is niets Gods werk. Mensen handen zijn daar gegaan. Mensen handen hebben dat gecreëerd.

Het lid Jogi die ondersteunde mij ten aanzien van de agrarische sector. Hij heeft ook een aantal dingen aangehaald. Ik heb niet in details die enveloppen besproken want dat alles wat het lid Jogi heeft aangehaald van 400 duizend is hier. Er is veel meer. De vicepresident die is kennelijk ervan op de hoogte. Hij zit niet daar. De dingen zijn hier. De president is op de hoogte. Ik ben niet iemand die Jan alleman paars ga noemen, maar ik heb aangegeven dat die brieven zijn verzonden naar de autoriteiten.

Het Nading. Ja, sportvelden achterland. Ik kweet wat daar gebeurt. Ook het lid Sharman heeft gezegd laten wij beginnen met schoolsport. Ik ben vanuit de schoolsport begonnen en ik heb de top bereikt. Velen zitten nog op school. Ik ga veel naar scholen. Als u kijkt naar de accommodatie daar, naar die velden. Er is bijna geen terrein om te sporten. Vlak hier in Brokopondo, ga kijken wat ze doen. Zeer gevaarlijk terrein om te sporten en toch presteren ze. Dus ik vraag ernstige aandacht nogmaals voor de accommodaties. Bedankt voor de ondersteuning. Dat zijn zoal de vragen. Voor de rest geleid ik wat ik niet beantwoord heb door naar de regering.

De Voorzitter: Dames en heren wij zijn er doorheen en het is bijna zes uur. We vergaderen in principe in de begrotingsbehandeling van negen tot zes, behalve als wij in de ochtenduren andere dingen nog hebben zoals vanochtend. We gaan de vergadering naar donderdag. Op de woensdagen vergaderen we zoals gewoonlijk niet en donderdag zal ik in principe de vergadering voor negen uur uitschrijven, maar u krijgt straks de convocatie en als de griffier geen andere herinneringen heeft dat er nog iets moet gebeuren voor die vergadering wordt het dus negen uur. Ik dank u voor uw geduld en ik verdaag deze vergadering naar donderdag.

De vergadering wordt verdaagd door de voorzitter mevrouw Simons

Einde vergadering